

Chirurgická léčba těžké obezity – bariatrie

Mojmír Kasalický^{1,2}

¹Chirurgická klinika 2. LF UK a ÚVN, Praha

²Fakulta zdravotnictva a sociální práce, Trnavská univerzita

Chirurgická léčba obezity – bariatrie – začíná tam, kde konzervativní terapie těžké obezity opakovaně selhává. K bariatrické operaci jsou obecně indikováni dospělí pacienti od 18 do 60 let s obezitou 3. stupně (BMI > 40 kg/m²), případně 2. stupně (BMI > 35 kg/m²), u kterých jsou přítomna obezitou podmíněná závažná přidružená onemocnění (diabetes mellitus 2. typu, arteriální hypertenze, dyslipidemie nebo těžké postižení nosných kloubů). Téměř všechny bariatrické operace jsou dnes prováděny laparoskopickou metodou. Současná bariatrie používá metody restriktivní, malabsorpční nebo kombinované. Cílem těchto výkonů je výrazné zmenšení objemu přijímané stravy a zmenšení plochy resorpce živin ze střeva jeho vyřazením nebo kombinace obou principů těchto metod. Mezi čistě restriktivní operace lze zařadit adjustable žaludeční (gastrickou) bandáž, vertikální gastrickou plikaci. Další, v současnosti nejčastěji používanou metodou, je restriktivní metoda sleeve gastrectomy, tubulizace žaludku, která má částečný hormonální efekt. Biliopankreatická diverze je považována za čistě malabsorpční operaci. Další bariatrickou metodou jsou gastrické bypassy, které jsou většinou autorů považovány za restriktivně malabsorpční metodu.

Klíčová slova: bariatrie, diabetes, obezita.

Bariatry – surgical therapy of the severe obesity

When conservative therapy of the morbid obesity repeatedly fails bariatric surgery begins. Adults patients from 18 to 60 age with obesity 3rd grade (BMI > 40 kg/m²), respectively 2nd grade (BMI > 35 kg/m²), with symptomatic diseases caused by obesity as type 2 diabetes, hypertension, dyslipidaemia or heavy failure of the joints, in which conservative therapy failed, are indicate for bariatric surgery. Nearly all of the bariatric procedures are providing by laparoscopy at present. Contemporary bariatric surgery is using restrictive or malabsorptive or combination of both operating methods. Adjustable gastric banding and vertical gastric plication are pure restrictive bariatric method. The most popular restrictive method with partial hormonal effect is sleeve gastrectomy at present. Biliopancreatic diversion is considered to be a pure malabsorptive bariatric method. Majority of the bariatric surgeons consider gastric bypasses as malabsorptive restrictive method.

Key words: bariatric methods, diabetes, obesity.

Úvod

Obezita je v dnešní době nejčastější multifaktoriálně podmíněnou chorobou. Obezita postihuje téměř všechny společenské vrstvy obyvatelstva a v poslední době se vyskytuje u stále mladších jedinců. Na základě těchto údajů Světová zdravotnická organizace (WHO) prohlásila obezitu za pandemii 21. století (1). Současně jsme svědky celosvětového rapidního nárůstu cukrovky druhého typu (DM2) a předpokládá se, že kolem roku 2025 bude na světě kolem 300 milionů pacientů s tímto metabolickým onemocněním (2). Dá se tedy hovořit o dvojité („twin“)

metabolické pandemii, na jejímž podkladě dochází k rychlému nárůstu nemocných s metabolickým syndromem (MS). Chirurgická léčba obezity nastupuje tam, kde konzervativní terapie těžké obezity opakovaně selhává (3, 4). V poslední době se pro chirurgickou léčbu obezity (bariatricii) používají termíny bariatrická nebo metabolická chirurgie. V případě bariatrické chirurgie je u nemocných s BMI (Body Mass Index) větším než 40, kteří ještě nemají žádná přidružená onemocnění způsobená obezitou, hlavním cílem dlouhodobé významné snížení hmotnosti a tím i prevence vzniku onemocněním podmíněných obezitou. U metabolické

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

prof. MUDr. Mojmir Kasalický, CSc., mojmir.kasalicky@uvn.cz

Chirurgická klinika 2. LF UK a ÚVN, U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha 6 – Střešovice

Cit. zkr: Vnitř Lék 2020; 66(8): 472–477

Článek přijat redakcí: 28. 8. 2020

Článek přijat po recenzích: 3. 11. 2020